Efterfrågad fri premielista
Spar Edra kuponger
The Royal Crown Soap Co. Ltd.
654 Main Street, Winnipeg

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

ROYAL CROWN SOAP
Winnipeg

ARG. (YEAR) 27. LÖSNUMMER 5 CENTS. WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 10 APRIL 1919. LÖSNUMMER 5 CENTS. No. 15

Farmarrådet fattar högviktiga beslut

Canadian Council of Agriculture håller ett synnerligen lyckat årsmöte i Winnipeg

Är mot sommartid

Beslut fattas om politisk aktion provinsvis samt om reducerade tulltariffer

Ett ganska märkligt årsmöte hölls förra veckan i Winnipeg av Canadian Council of Agriculture. För första gången i denna organisations historia deltogo i årsmötet representanter för inter-provinsiella föreningen för farmarkvinnor. H. W. Wood från Alberta fungerade som mötets ordförande. Närvarande vid mötet voro, förutom kvinnodelegaterna, följande medlemmar av farmarrådet: R. W. E. Barnaby, H. R. Cowan, J. J. Morrison, A. A. Powers och M. Doherty, representerande United Farmers of Ontario; P. Baker, C. Rice Jones, R. A. Parker H. Higginbotham och H. Greenfield, Alberta; Hon. George Langley, F. W. Riddel, J. B. Musselman, A. G. Hawkes, T. Sales, W. J. Robinson och F. J. Collyer, Sask.; W. R. Wood, P. Avison, J. L. Brown, R. McKenzie, Manitoba; och G. F. Chipman och W. J. Healy, representerande Grain Growers' Guide.

Flere viktiga resolutioner antogos efter ingående diskussion. De viktigaste rörde sig om farmarenas politiska aktion samt om tullfrågan. I resolutionen om politisk aktion heter det, att "rådet beslutar att rekommendera till provinsföreningarna, att de taga omedelbar och energisk aktion utmed sådana linjer, som enligt deras uppfattning är mest effektiv för att erhålla val av parlamentledamöter, vilka man kan lita på skola ständigt understödja farmarplattformen i underhuset, samt att en allvarlig ansträngning göres för att erhålla samarbete av understödjare av vår plattforms principer, utanför organisationen, vid val av sådana medlemmar."

Resolutionen i tullfrågan var av följande lydelse:

"The Canadian Council of Agriculture uppmanar regeringen att under den nuvarande parlamentssessionen inkorporera i sina finansiella förslag till uppbyggande av Canada efter landets utgifter under kriget en föreskrift om borttagandet av 7½ procent i krigsskatten och en substantiell reduktion i den nuvarande skyddstariffen, såsom uppgives i farmarenas plattform, i det rådet tror, att ingen fiskalpolitik under rekonstruktionen kan vara fullständig, som icke allvarligt och specifikt siktar mot att justera de orättvisa skattebördor, som vila på Canadas konsumerande och produktiva klasser, som utvecklat sig ur det existerande systemet att skaffa federal inkomst genom indirekt beskattning."

Såsom omtalades i förra numret av S. C. T. antog farmarrådet även en resolution, vari begärdes att regeringen skall tvinga järvägarna att återgå till vanlig tid, då parlamentet förkastat sommartiden.

Även antogs en resolution om, att regeringen behåller de vårdiga oljefälten i Alberta och på andra ställen i Canada och bearbetar dem till förmån för den konsumerande allmänheten, ty det hade kommit till rådets kännedom att stora intressen söka få kontroll över oljefälten i norra Alberta.

Miss Finch, sekreterare för kvinnornas farmarorganisation, framlade ett memorandum om fortsatt rusdrycksförbud, vilket antogs.

Till tjänstemän för det kommande året omvaldes: president, H. W. Wood, Alberta; vicepresident, R. McKenzie; sekreterare, Norman P. Lambert; komité, Peter Wright, Myrtle, Man.; J. A. Maharg, M. P., Saskatchewan; G. F. Chipman, Winnipeg; och J. J. Morrison, Ontario.

Ett verkligt valår är 1919 i Sverige

Ett valår framför andra blir 1919 och i mars månad, en valmånad utan like i Sveriges historia, detta allt till följd av den stora författningsrevisionen sistlidne höst.

I städerna skulle i mars stadsfullmäktigeval, omfattande helt uppsättningen fullmäktige, äga rum. Av de valda skall hälften utses för tiden 1 april 1919—31 dec. 1920 samt den andra hälften för tiden 1 april 1919—31 dec. 1922. Dessa hälfter skola utses var för sig genom särskilda val — alltså dubbla omgångar stadsfullmäktigeval under denna månad.

På landsbygden skall kommunalstämmornas befogenheter överflyttas till kommunalfullmäktige i alla kommuner med över 1,500 invånare — en bestämmelse, som i stort sett träffar ett tusental svenska kommuner. Även valen av kommunalfullmäktige skola ske nu i mars och i dubbla omgångar, i det att ena hälften väljes för tiden 1 maj 1919—31 dec. 1920, andra hälften för tiden 1 maj 1919—31 december 1922.

Vad som gäller beträffande kommunalfullmäktige har sin fulla motsvarighet i fråga om val av municipalfullmäktige för de samhällen, vilka äro sådana fullmäktige anförtrott vården av sina allmänna angelägenheter.

Till dessa val komma också nya landstingsmannaval över hela riket, omfattande hela de nuvarande uppsättningarna samt avseende tiden 1 maj 1919—31 aug. 1922. För dessa val gäller den nuvarande valkretsindelningen och nuvarande ordning beträffande antalet landstingsmän. I den mellan statsmakterna träffade uppgörelsen ingå annars nya grunder för valkretsindelning och bestämmandet av antalet landstingsmän.

Vederbörande landsting äro pliktiga att senast 1921 efter dessa nya grunder ha fastställt ny valkretsindelning, att första gången tillämpas vid 1922 års landstingsmannaval. Även dessa skola omfatta hela uppsättningen landstingsmän, men sedan skall vid 1922 års landsting ske en ny gruppindelning av kretsarna och medelst lottning bestämmas, vilken grupp har att utträda 1924 och vilkendera 1926.

Därmed är man tillbaka i den ordning motsvarande den nuvarande.

BAJERN BRYTER MED TYSKLAND

Den bajerska sovjetrepubliken har avbrutit förbindelserna med Berlinregeringen, meddelades i går från München. Herr von Preger, den bajerske ministern i Berlin, har återkallats. Han underrättade den tyska regeringen, att den nya bajerska konstitutionen icke binder Bajern.

Lenin vill nu sluta fred med ententen

Lenin sänder ett fredsförslag till konferensen i Paris, som reflekterar däröver

Vill upphöra med propaganda

Fredskonferensen inser, att bolsjevikerna sitta fast i sadeln och böra erkännas

Lenin vill ha fred med ententen och lär därför ha sänt ett förslag till fredskonferensen. Detta förslag uppgives vara ett veritabelt ultimatum, i det Lenin säger att om det icke antages, ämnar han reflektera över en erbjuden allians med Tyskland. Lenins förslag kan summeras upp på följande sätt:

"Slut fred med oss och sätt oss i stånd att avsluta de otaliga små krig, som föras på ryskt territorium. Lyft blockaden, så att vi kunna erhålla föda och material. Sedan skola vi göra upp och ni kunna erkänna oss, om ni så önska."

Lenin uppgives vilja gå in på att upphöra med striderna och stoppa propagandaarbetet i andra länder och ägna sig endast åt nationella affärer. Han är säker på att kunna visa, att hans system är gott.

Att fredskongressen verkligen reflekterar över Lenins förslag, och att den anser den ryska frågan synnerligen brännande framgår av följande meddelande utgivet av United Press:

"Paris den 3 april. — Erkännandet av bolsjevikadministrationen i Moskwa såsom en de facto regering växer och blir mer och mer oundvikligt, enligt den nya syn på den ryska situationen, som anlagts av fredskonferensen. Parisdelegaterna ha satt åsido personliga känslor och nationell förbittring. De börja undersöka, vad bolsjevikerna uträttat från synpunkten av internationell lag, som bestämmer suveräniteten i en revolutionär regim. Medan bolsjevikerna varit vid makten, ha de etablerat tillräcklig ordning i landet för att åstadkomma framgångsrika militära operationer, som utförts samtidigt i norra och södra Ryssland. I norr äro de allierade trupperna på defensiven och ämna retirera och återvända hem, så snart isen går upp. I söder ha fransmännen lidit svåra militära nederlag och äro faktiskt instängda utmed Svarta havet. I östra Ryssland ha de sibiriska rebellerna mot Moskwa-regeringen varit ur stånd att sätta upp en stadgad regering; icke heller kunna de genomtränga västga ryska territoriet. I väster ha bolsjevikerna omvänt Ungern till sina läror och ha bildat en allians med den ungerska regeringen. Under tiden har ingen annan rysk fraktion förmått göra framsteg mot bolsjevikerna, icke heller är någon grupp utanför Moskwa i position att proklamera suverän makt. Under sådana förhållanden är det endast en normal procedur enligt internationell lag för fredskonferensen att erbjuda fullt erkännande åt Lenin-Trotzky-regeringen. Ett sådant erkännande innebär varken gillande eller ogillande av kommunistexperimentet, som bolsjevikerna försöka sig på".

I slutet av förra veckan lära bolsjevikerna ha lidit en del nederlag enligt meddelande från Arkangelsk, men äro dessa förmodligen av mera övergående art.

Bolsjevikerna taga Odessa

Ukrajnska sovjettrupper hava intagit Odessa, enligt meddelande från Kiev den 7 april. Nyheten har icke officiellt bekräftats, men om man jämför de förgående, är den förmodligen riktig.

BOLSJEVIKMINISTER I U. S.

Vill placera 200 miljoner dollars

Det underliga har inträffat, att Förenta Staterna fått ett sändebud från bolsjeviklandet Ryssland mitt under dess egen strid mot bolsjevikerna i landet. Detta sändebud är mr L. C. A. K. Martens, som öppnat kontor vid 299 Broadway, New York. Mr Marten, som är en duktig och väl ansedd affärsman, har tillkännagivit, att han ämnar inkorporera en rysk handelskammare. Han säger, att Ryssland är redo att placera $200,000,000 i guld i banker i Europa och Förenta Staterna för att täcka kostnaderna för varor, som Ryssland hoppas att få köpa. Flere amerikanska affärsmän ha redan trätt i underhandling med mr Martens.

Amerikanska statsdepartementet befinner sig nu i en ganska egendomlig ställning. Det har låtsats att ryska sovjetrepubliken icke är Rysslands verkliga regering, och det har sökt påtvinga allmänheten samma uppfattning. Resultatet efter aderton månader är, att sovjetregeringen, utan att konsultera statsdepartementet, utnämner en representant i Amerika att handhava ekonomiska realiteter.

DANMARK VILL VARA NEUTRALT

De danska delegerade i Paris hava kraftigt framhållit att inskränkning av rustningarna skola äga rum och all privat tillverkning av krigsmaterial skall förbjudas. Delegaterna förklara ock, att de yrka på att ingen stat skulle vara bunden vid att deltaga i någon militärisk eller ekonomisk press och att sådana stater, som hava förklarat sig vilja vara neutrala, skola hava rättighet att så göra och att sådana staters territorier skola förklaras okränkbara.

Senaste Sverigepost

Minsprängd ångare. — Åtgärder mot lönnbränning. — Omdaningsarbetet inom undervisningsväsendet. — Dödsstraffets avskaffande

Island och Skandinavien

— Den isländske läkaren Gunlauger Claeson har för N. D. A. förklarat att Island vill vara med i det skandinaviska broderskapsförbundet. På Island finns nu icke längre någon aversion mot Danmark. Isländarne äro icke så elaka som man ofta velat påskina i Danmark. Nu är man nöjd med det som det är och strävar icke till ytterligare separation. Ett svenskt konsulat på Island skulle, framhöll dr. C., bli av stor betydelse för samarbetet mellan Sverige och Island.

— I slutet av februari månad hade i örnekulle skog i Getinge socken anträffats ett barnlik. Som misstänkt att vara moder till barnet anhölls arbeterskan Ida Olivia Olsson, Väggarp, Getinge socken, vilken erkände att hon i slutet av oktober i fjol å sitt rum framfött ett flickebarn, vilket hon lätit ligga i en säng under några dagar varefter hon utburit detsamma i skogen. Hon sade sig veta om barnet haft liv eller icke. Kvinnan blev med anledning av sin bekännelse förklarad häktad och införpassad till kronohäktet i Halmstad.

— Ångaren Stockholm anlände till Göteborg den 7 mars. Ångarens last består av cirka 2,300 ton kött och fläsk, 240 ton torrmjölk, 2,0000 ton torkad frukt, 235 ton talg, 30 ton té, 175 ton sirap, 10 ton kryddor, 100 ton skinn och läder, 120 ton textilvaror, 1,000 ton koppar, 100 ton borsterimaterial, 1,100 ton kemikalier, 35 ton medicinalier, 20 ton tobaksvaror och 1,000 ton diverse styckegods.

— Kamreraren vid Skånska handelsbankens kontor i Borgholm B. Brauer är sedan ett par dagar försvunnen. B. har länge varit nervös. Han är omkring 25 år gammal. Gjorda undersökningar ha ådagalagt att inga oegentligheter kunna sättas i samband med försvinnande. Senare meddelas.

(Forts. å sid. 5)

BOLSJEVISMENS FRAMMARSCH

Bajern blir sovjetrepublik

Sovjetrepublik har proklamerats i Bajern i måndags, enligt ett telegram från München, som säger:

"Den officiella proklamationen är adresserad till arbetarnas råd. Den tillkännagiver, att Bajerns förenade proletariat genom arbetares, soldaters och bönders råd tagit makten i sina händer. Folkkommissarier skola ersätta de förna ministrarna. Allt tillhör samhället. Den 7 april är allmän helgdag."

Premiärminister Hoffman i Bajern har dock icke givit vika. Han har flyttat regeringen till Nürnberg och därifrån förklarat, att hans regering är den enda lagliga. Några av hans ministrar ha emellertid övergått till sovjetmännen. Allt är ännu lugnt i Bajern.

Även i Österrike?

Etablerandet av en österrikisk sovjetrepublik den 15 maj anses nu även som en möjlighet. Socialisterna, som nu äro vid makten, ha diskuterat frågan med kommunisterna och förklarat sig redo att giva vika för dem, om de vilja påtaga sig ansvaret för födoämnessituationen.

Motrevolution i Ungern?

I måndags kom ett icke-officiellt meddelande, att en motrevolution skulle ha ägt rum i Ungern, och att bolsjevikerna skulle ha kastats från makten. Detta har emellertid icke blivit bekräftat. Det ungerska kabinettet har emellertid blivit rekonstruerat och har följande sammansättning: M. Garbai, premiärminister; Bela Kun utrikes- och krigsminister; M. Boehm, krigsminister under M. Kun; M. Kunfi, undervisningsminister och M. Varga, minister för socialskydd.

General Jan Christian Smuts, som av fredskonferensen sänts som kommissarie till Ungern, har underhandlat med den ungerska regeringen och för denna framlagt de allierades förslag. Den ungerska sovjetregeringen tillbakavisade emellertid dessa såsom oantagliga och uppsatte själv villkor. I dessa heter det bl. a., att Ungern kräver, att ententemakterna omedelbart upphöra med den barbariska förföljelsen mot varje arbetarrörelse, som de gjort sig skyldiga till i de ockuperade områdena.

ARBETARKONGRESS I TYSKLAND

Statskyrkan avskaffas

En stor arbetarkongress öppnades i tisdags i Berlin. Regeringen fruktar, att denna kongress skall giva upphov till motrevolution och har därför vidtagit åtgärder att omintetgöra alla försök i den riktningen. Sammanstötningar ägde i måndags rum i Berlin mellan regeringstrupper och spartacider. Generalstrejken sprider sig, och över 400,000 arbetare strejka i Essen- och Düsseldorfdistrikten.

Från Weimar meddelades i fredags, att konstitutionskommissionen av den tyska nationalförsamlingen antagit en klausul, som stipulerar, att statskyrkan avskaffas. Söndagen bibehålles som laglig helgdag.

Fredsförslaget blir färdigt till påsk

Statsminister Lloyd George har uppgivit att fredsfördraget blir färdigt till påsk

Wilson är pessimistisk

Konung Albert av Belgien framlägger Belgiens krav inför de fyras råd i Paris

Världen har länge undrat, om icke fredsförslaget nu snart skulle vara färdigt. Detta har ju hållit på i flere månader, men ändock icke kommit långt. Till slut voro statsministrarna från England, Frankrike och Italien tillsammans med president Wilson tvungna att taga saken i egen hand o. i ett råd på fyra söka utarbeta ett fredsfördrag. Motsättningarna ha emellertid varit ganska stora. Förenta Staterna och England har bäst dragit jämt och ha i huvudsak stått på Wilsons fjorton punkter. Frankrike och Italien ha krävt stora anexioner, men måste förmodligen vika för Wilsons auktoritet.

Rykten gingo förra veckan, att fredsfördraget skulle ha varit färdigt som i går, onsdag, men i lördags tillkännagav premiärminister Lloyd George, att det skulle vara färdigt till påsk, och att de tyska delegaterna komma att inkallas i slutet av april och freden förmodligen bli undertecknad i början av maj — om nu icke fredsfördraget blir så hårt för tyskarna, att den tyska regeringen vägrar att underteckna det, såsom den hotat att göra, och liksom i Ungern överlämna regeringstömmarna åt proletariatet.

Wilsons ställning

Enligt ett telegram från Paris, daterat den 8 april, och återgivet i Manitoba Free Press av igår, ha tolv amerikanska tidningskorrespondenter haft ett samtal med Ray Stanard Baker, efter dennes besök hos president Wilson samma dag. Baker sade, att Wilson ämnar stå fast vid de principer ,som de allierade accepterade i vapenstilleståndsvillkoren och andra dokument, och att han icke har något emot, att detta faktum blir allmänt känt. Han sade, att Wilson sagt: "Vad tjänar ett nationernas förbund till, om en orättfärdig fred slutes?" Presidenten uppgav även, att premiärminister Clemenceau under de senaste veckorna framställt krav på anexion av tyskt territorium. Presidenten är synnerligen uttröttad och lider av en svårartad förkylning, så att han tidvis måste intaga sängen.

Kung Albert inför fredskonferensen

Konung Albert av Belgium uppträdde i fredags inför de fyras råd i Paris och framlade Belgiens krav. Han sade bl. a.: "Löftenas tid är förbi. Om Belgien skall leva, måste rådet handla." Enligt Associated Press äro Belgiens omedelbara krav följande: ett förskott av 10,000,000,000 francs till Belgien, export till Belgien från England och Förenta Staterna av råmaterial och avträde till Belgien av floden L'Escaut och Lemberghalvön.

Serbien är missnöjt

Vid nationalförsamlingens öppnande i Belgrad, Serbien, protesterade Stoyan Protich i ett tal på det kraftigaste mot, att Frankrike, Storbritannien och Italien icke erkänt de serbiska, kroatiska och slovenska staterna, medan Polen och czecho-slovakerna, vilkas uppoffringar på intet sätt kunde jämföras med Serbiens, blivit erkända. Premiärministern trodde, att detta berodde på hemliga fördrag. Han protesterade även mot Italiens aktion i Dalmatien och mot dess krav på Fiume.

LIBERALA KONGRESSEN

Denna kongress hålles i Ottawa den 5—7 augusti

Det liberala partiets medlemmar i dominionparlamentet höllo i onsdags f. v. ett möte för att avgöra én del frågor i samband med den stora liberala kongress, som skall hållas den 5, 6 och 7 augusti i Ottawa varom i korthet nämndes i förra numret av S. C. T.

Denna kongress får till uppgift bland annat att uppgöra, diskutera och antaga det liberala partiets i Canada program, att behandla frågor rörande partiets organisation, att välja ledare för det liberala partiet efter Sir Wilfrid Laurier o. s. v.

Denna kongress kommer att bestå av följande representanter och delegerade:

1. Alla medlemmar av dominionparlamentet, som vilja samarbeta med det liberala partiet, samt liberala kandidater, som ej blevo valda vid sista valet;

2. Alla liberala premiärministrar samt ledare av den liberala oppositionen i de olika provinserna;

3. Presidenterna för de 9 provins liberala föreningarna.

4. 3 delegerade för varje dominion valkrets med en representant. Dessa delegerade väljas vid ett för det ändamålet sammankallat möte. Kvinnor äro valbara som delegerade.

5. De liberala medlemmarna av de olika provinsparlamenten äga rätt att välja ett visst antal delegerade.

Dessutom beslöts, att, på grund av de förändrade förhållanden, som kriget medfört, och vikten av att förena hela den liberala demokratien, sända inbjudan till Canadian council of Agriculture, the Dominion Trades and Labor congress, the Great War Veterans' Association och the Canadian railroad brotherhoods att sända representanter till kongressen för att framlägga sina önskemål rörande de viktiga nationella frågor, som föreligga, att de må behandlas, innan det liberala partiet uppgör och fastställer sitt program.

En inbjudning till kongressen kommer att i sinom tid utfärdas av den tillfälliga ledaren mr D. D. McKenzie, M. P., och tillställas de liberala i hela landet.

Am. korrespondent om bolsjevikerna

Händelserna i Ryssland ha ställts i skuggan av vad som tilldragit sig i Ungern och närliggande länder.

Första gången på sex månader har en amerikansk korrespondent kommit till Ryssland, nämligen Frazier Hunt från Chicago Tribune. Han övergick gränsen mellan Finland och Ryssland samt mottogs med en välvilja, som han icke försummat att i sina meddelande framhålla. I stället för att bli kastad i fängelse, såsom man velat förutspå honom, mottogs han som en välkommen gäst.

Hunt säger att han erbjöd sig förete artiklarne för censuren, men att detta avböjdes av myndigheterna. Han har sin fullständiga frihet att meddela vad som helst han behagar. Livsmedel och bränsle äro de förnämsta livsfrågorna i landet för närvarande, säger korrespondenten. 90 procent av Petrograds befolkning torde lida av undernäring och 5 procent var utsatta för verklig svält. Många dödsfall inträffa till följd av undernäringen.

Tre eller fyra nätter har jag ensam och obeväpnad gått flera mil från danska röda korset till min bostad genom Petrograds tysta gator efter midnatt. Jag var lika säker mot bandliter och rånare som på Michigan boulevard i Chicago eller Riverside drive i New York.

Korrespondenten säger att aldrig tillförne har de rödas armé varit starkare. En miljonarmé håller en frontsträcka på 4,500 mil mot vita gardet och de allierades trupper, mot polacker och finnar och andra. Nästan dagligen vinner den nya segrar, och sovjetregeringen behärskar nu ett större område än någonsin. De senaste segrarna ha drivit vita gardet tillbaka i söder nästan till Svarta havet och ha rensat Kaspiska havets stränder. Korrespondenten anser likval att sovjetregeringen är villig göra stora eftergifter för att få fred. Den skulle för fredens skull avstå mark och fabriker och göra eftergifter ifråga om exploateringar och krigsskulder.

GARANTERADE PRIS

Från New York meddelades i går kväll, att den brittiska regeringen garanterat ett pris för 1919 års skörd i United Kingdom, som följer: vete $2.15, havre $1.08 och korn $1.69.

DOMEN LAGLIG

Den speciella kommission i Berlin, som undersökt arkebuseringen av kapten Charles Fryatt av den brittiska handelsflottan, förklarade förra veckan, att hans dom icke var emot internationell lag.

Stora restriktioner på immigrationen

Immigrationsministern framlägger regeringens immigrationsbill i underhuset

Läsprov skall uppsättas

Personer, som tro på våldsamma medel att omstörta regeringen, hindras inkomma

Immigrationsminister J. A. Calder framlade i underhuset i måndags regeringens immigrationsbill. Enligt denna komma restriktioner i allmänhet att läggas på immigrationen. Bilen utsträcker tiden, under vilken immigranter kunna deporteras, från tre till fem år. Tjänstemän, som hava hand om regeringsbåtar, äro ansvariga för att lagen efterleves, liksom tjänstemän hos vanliga transportsbolag.

De förbjudna klasserna äro utvidgade. Sådana, som på grund av fysiska eller mentala orsaker troligen icke kunna förtjana sitt uppehälle, äro uteslutna. Ett läsprov kommer att uppsättas, och sådana, som icke kunna läsa, komma icke att insläppas i landet. Sådana personer komma även att bli uteslutna, som tro på överändakastandet av konstitutionell regering medels våld, liksom utlänningar av fientlig bord, som ha varit interferade i landet för närvarande, säger korrespondenten. 90 procent av Petrograds befolkning torde lida av undernäring och 5 procent var utsatta för verklig svält. Många dödsfall inträffa till följd av undernäringen.

Andra läsningen för hälsovårdsbillen

Billen om ett federalt hälsovårdsdepartement erhöll i fredags andra läsningen och dess detaljer diskuterades noga i komité. Hon. mr Rowell uppgav, att man icke kommer att bestämma chefen för det nya departementet förrän efter Sir Robert Bordens hemkomst. Han lät även förstå, att kabinettsmedlemmarnas antal troligen icke kommer att ökas, utan att någon av de nuvarande ministrarna får hand om detta departement. Immigrationsminister Calder lär vara på förslag.

Järnvägsfrågan

Sir Thomas White uppgav i torsdags, att resultatet av den nuvarande järnvägssituationen antagligen blir, att regeringen kommer att övertaga Grand Trunk Railway.

Unionisterna överlägga

Unionistmedlemmarna från västern i parlamentet sammanträdde i tisdags och framlade sina synpunkter i tullfrågan inför Hon. Arthur Meighen, Hon. J. A. Calder och Hon. T. A. Crerar. Det uppgives, att de flesta av dessa unionister voro av den uppfattningen, att Sir Thomas Whites förslag, att inga avsevärda förändringar göras i tariffen utan att en kommission undersöker saken, är förståndigt. Några av unionistmedlemmarna höllo emellertid på att farmarrådets tullprogram genomdrives helt och hållet. Tullfrågan kommer upp, när budgeten framlägges.

Rogers i Ottawa

Hon. "Bob" Rogers har även dykt upp i Ottawa, och man förmodar, att detta har sin betydelse. I en intervju har han förklarat, att det konservativa partiet måste uppstå igen, om landet skall räddas.

REGERINGEN VILL KOOPERATION MELLAN KAPITAL OCH ARBETE

Bolsjevismen skall motas i Canada, och regeringen ämnar därför söka åstadkomma en kooperation mellan kapital och arbete. Huruvida den får arbetarna med sig i denna strävan, är en sak, som kanske icke besvärar den nuvarande regeringen så mycket.

Arbetsministern Hon. Gideon Robertson meddelade i onsdags f. v. i senaten, att regeringen har för avsikt att tillsätta en kommission — det gamla vanliga knepet — på fem eller sju personer, vilka besitta nationens förtroende. I kommissionen skola sitta representanter från både kapital och arbete. Kommissionen skall besöka alla industricentra och undersöka situationen samt till den 15 maj rapportera till regeringen om möjligheten av gemensam kontroll och operation av kapital och arbete av vissa industrier.

I sitt tal i senaten framhöll mr Robertson, att Lemieux act, vilken antogs för tolv år sedan, var god på sin tid, men att den icke lämpade sig för förhållandena nu. Han sade även att något måste göras för att undvika industriell strid och bolsjevism. Han trodde icke, att bolsjevismen kan undertryckas med våld, såsom somliga yrkade på. Han trodde fast mer, att det enda medlet för att undvika bolsjevism vore att skapa bättre förhållanden för arbetarna och giva dem del i kontrollen över industrierna. Han omtalade även, att han för en vecka sedan framlagt regeringens förslag inför ledande industrimän vid ett möte i Ottawa och att de gillat planen.

Denna kommission kommer att bestå av följande personer: Chief Justice Mathers, ordförande, senator White, Montreal, Chas. Harrison, M. P. representerande allmänheten Carl Riordaw och F. Pause, Montreal, representerande arbetsgivarna, Tom Moore, ordf. i Trades and Labor Congress, och J. W. Bruce, medlem av "Labor Appeal Board", Toronto, representerande arbetarna.

Robertson mot radikalismen

Enligt meddelande från Vancouver den 4 april har A. P. Proctor, M. D., vid sin hemkomst från Ottawa meddelat War Veterans Association, att mr Robertson sagt, att han ogillade arbetaragitationen i västern, och att regeringen vägrar att erkänna "one big union", om denna kommer till stånd. Däremot säger sig regeringen vara villig att understödja de urvuxna fackföreningarna. Hurudant detta understöd blir, kan man sluta av det förflutna.

Under tiden blir "one big union" mer och mer populär i västern. I Winnipeg tages för närvarande referendum bland fackföreningarna i frågan, och det synes som om dessas medlemmar skulle vara ense om, att man bör övergå till "one big union" systemet.

Ingen arbetslöshet

Senator Robertson uppgav i torsdags, att arbetslöshetssituationen börjar klarna, utom i British Columbia. Han trodde, att man inom sex månader skulle ha brist på arbetare i Canada. Regeringen har upprättat sextiofem arbetsbyråer, vilka utfört ett gott arbete och placerat många i arbete.

FINLAND TACKSAMT

Tidningarna i Hälsingfors förklara att livsmedelsadministrator Hoovers frikostiga nödhjälp åt finnarna mottagits överallt i landet med stor tacksamhet och länt till att stärka de vänliga känslorna för Amerika.

KAROLYI ÖVERLÄMNADE UNGERN FÖRTVIVLAD ÅT BOLSJEVIKERNA

En artikel i New York Times, återgiven i Manitoba Free Press, illustrerar på ett synnerligen intressant sätt greve Karolyis, den förre ungerske statsministerns synpunkter och motiv, då han nyligen överlämnade Ungern åt bolsjevikerna. Greve Karolyi var Ungerns rikaste man, men han var av mycket liberal och radikal läggning och han ägnade all sin energi åt Ungerns oberoende. Han besökte flere gånger Förenta Staterna, senast i juli 1914, och studerade förhållandena där. Han mottogts med stor entusiasm av sina landsmän i Amerika och han återvände till sitt land, då kriget utbröt med den fasta föresatsen att söka genomföra radikala reformer hemma. Han blev emellertid tvångsutskriven och kämpade som menig man i den ungerska armén. Han behöll dock sin plats i parlamentet och där förde han rent språk. Han var helt och hållet mot kriget, och han sade flere gånger i sina anföranden, att Ungern icke hade något i kriget att göra. Han hade större sympatier för ententen än för Tyskland och han åstundade en samförståndsfred.

Då Tyskland i höstas föll sönder, var Ungern det första landet att genomföra en verklig revolution och bryta sig lös från Österrike och dess monarki. En demokratisk ungersk republik upprättades. Greve Karolyi utnämndes till provisorisk president och han började genast genomföra reformer. Han gav alla nationaliteter lika rättigheter, och han fick lagar genomförda, som togo landet från biskoparna och adeln i sådan utsträckning, att varje bonde kunde få sitt eget land. Han sökte visa, att Ungern var i stånd att på ett värdigt sätt omsätta i verklighet ententens principer och speciellt president Wilsons fjorton punkter, av vilka han var en stor beundrare. Han trodde naturligen, att då ententemakterna sågo, att han verkligen reformerat sitt land och gjort det till en verklig demokrati, de icke skulle röra ungerskt territorium. Han trodde, att ungersk demokrati i och för sig själv skulle försäkra Ungerns nationella integritet.

I stället ockuperades ungerskt territorium av trupper från Rumänien, Serbien och Czecho-Slovakia. Demarkationslinjerna, som uppdragits i vapenstilleståndsvillkoren, överträddes av dessa tre länder, så att omkring två tredjedelar av Ungern ha varit i händerna på dessa nationaliteter, i norr czecho-slovaker, i sydost rumänier, i öster serber. Allt som lämnats åt Ungern är Budapest med omgivning.

Greve Karolyi har protesterat inför fredskonferensen, men utan resultat. Han överlämnade makten åt bolsjevikerna som en sista tillflykt att få ententen att vakna upp. Det synes som han tog detta steg, då allt annat misslyckades. Han har sökt upprätta en fri och ordningsfull demokrati, men detta kan icke låta sig göra, då fiendetrupper finnas i landet. Han har blivit förtvivlad och det ungerska folket är även förtvivlat.

Det ungerska folket har i det förflutna icke haft mycket att skaffa med bolsjevism och socialism. Den stora massan av dem äro konservativa bönder. Men då de sågo att utländska trupper ockuperade deras land och då deras frihet och nya demokrati icke stoppade invasionen, blevo de naturligen förbittrade. Härigenom fingo bolsjevikerna, som predikat, att ententen är imperialistisk, god jordmån för sina doktriner.

Detta är huvudinnehållet i den ovan nämnda artikeln i New York Times, vilken bygger på uppgifter från en ungersk journalist i New York, som personligen känner den radikale adelsmannen Karolyi.